

De frie skoler trues af voldsomme besparelser

I disse dage forhandles regeringens udspil til finanslov for 2011. Sådanne forhandlinger holdes inden døre, men de foregår inden for en politisk udmeldt ramme, så man også kan se det parti- og værdipolitiske afsæt for forslaget.

For højskoler, efterskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler, fri- og privatskoler er det alvorlige udsigter. Vi vil samlet set blive stillet over for de værste besparelser i mands minde. Besparelser, som vil betyde lukningstrussel for et stort antal skoler.

Vores skoleformer har et fælles historisk udspring i de folkelige bevægelser og er udtryk for en fornem demokratisk dansk tradition. De frie skoler findes over hele landet – både i byerne og i tyndt befolkede egne - og mange steder er den frie skole en helt afgørende brik i det lokale miljø.

De frie skoler udgør samlet set et åbent tilbud til alle, børn, unge og voksne i alle aldre, og afspejler dermed en bred og vigtig diversitet. Vi ønsker at styrke og udvikle elevernes faglighed, sociale kompetencer og brede, almene dannelse, og de frie skoler er derfor et vigtigt element i ambitionerne om et uddannelsessystem i verdensklasse og samfundets sammenhængskraft. Det er ikke kun noget, vi selv siger. Det er dokumenteret i adskillige evalueringer og undersøgelser.

Det er derfor vanskeligt at forstå, hvorfor vores skoler skal have et så voldsomt hug ved roden. Hvorfor skal besparelser på de frie skoler være mangefold større end på det øvrige uddannelsesområde? Har politikerne i de regeringsbærende partier smidt grundholdninger væk, så der vil ske en så stor forringelse af vilkårene for det folkelige engagement og initiativ, at den store sociale kapital, der ligger heri, vil forsvinde?

Højskolerne skal spare 9 pct.. Husholdnings- og håndarbejdsskolerne 10 pct. På efterskoleområdet vil bl.a. elevstøtten falde fra 58 til 41 pct., og privat- og friskolerne skal spare 9 procent samtidigt med, at befordringstilskud til forældrene bortfalder. På det øvrige uddannelsesområde generelt skal der spares under 1 pct. i 2011. Vi medvirker gerne til, at den fælles regning skal betales, men de nævnte besparelsesforslag er helt urimelige. Vi kan kun sende regningen et sted hen. Til elever, forældre og kursister, og øget betaling medfører ulighed. Vores skoler vil dermed ikke længere være for alle, og det er et angreb på de frie skolers berettigelse.

Vi har heldigvis kunnet læse, at besindige folk i dele af Venstres folketingsgruppe og Venstres bagland sammen med Kristendemokraterne og Liberal Alliance ikke har glemt betydningen af de frie skoler og det folkelige Danmark, og at de voldsomme besparelser på de frie skoler derfor må lempes. Det er glædeligt.

De frie skoler appellerer derfor til, at den uddannelsesmæssige, værdipolitiske og kulturelle skævvridning, som besparelserne vil medføre, modgås, når den endelig finanslovaftale skal falde på plads.

Helga Kolby Kristiansen, formand, Folkehøjskolernes Forening i Danmark

Karin Møller, formand, Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler

Ebbe Lilliendal, formand, Dansk Friskoleforening

Kurt Ernst, formand, Danmarks Privatskoleforening

Troels Borring, formand, Efterskoleforeningen.